

Vlaams
Parlement

ingediend op **998** (2016-2017) – Nr. 4
10 maart 2017 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken
uitgebracht door Björn Rzoska

over het voorstel van resolutie

van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Marino Keulen, Lies Jans,
Karin Brouwers en Paul Van Miert

betreffende het stimuleren van autodelen

Samenstelling van de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken:

Voorzitter: Lies Jans.

Vaste leden:

Björn Anseeuw, Annick De Ridder, Lies Jans, Bert Maertens, Grete Remen, Paul Van Miert;
Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Dirk de Kort, Martine Fournier;
Mathias De Clercq, Marino Keulen;
Renaat Landuyt, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Koen Daniëls, Jos Lantmeeters, Lorin Parys, Ludo Van Campenhout, Jan Van Esbroeck, Herman Wynants;
Caroline Bastiaens, An Christiaens, Jenne De Potter, Cindy Franssen;
Emmily Talpe, Daniëlle Vanwesenbeeck;
Yasmine Kherbache, Bert Moyaers;
Ingrid Pira.

Toegevoegde leden:

Anke Van dermeersch.

Documenten in het dossier:

- 998** (2016-2017) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Amendementen
– Nr. 3: Verslag van de hoorzitting

INHOUD

1.	Toelichting.....	4
1.1.	Voorstel van resolutie	4
1.2.	Amendementen van de meerderheid.....	4
2.	Bespreking	5
2.1.	Opmerkingen van Dirk de Kort	5
2.2.	Opmerkingen van Mathias De Clercq.....	5
2.3.	Opmerkingen van Joris Vandenbroucke	5
2.3.1.	Eerste amendement van sp.a	5
2.3.2.	Tweede amendement van sp.a.....	5
2.3.3.	Derde amendement van sp.a.....	6
2.4.	Opmerkingen van Björn Rzoska	6
2.5.	Opmerkingen van Annick De Ridder.....	7
3.	Stemming over de amendementen	7
3.1.	Amendement nr. 5	7
3.2.	Amendement nr. 4	7
3.3.	Amendement nr. 3	8
3.4.	Amendement nr. 1	8
3.5.	Amendement nr. 2	8
4.	Eindstemming.....	8
	Tekst aangenomen door de commissie.....	9

De Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken besprak op 23 februari 2017 het voorstel van resolutie van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Marino Keulen, Lies Jans, Karin Brouwers en Paul Van Miert betreffende het stimuleren van autodelen (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 998/1).

Aan de bespreking ging een hoorzitting vooraf op 16 februari 2017¹.

1. Toelichting

1.1. Voorstel van resolutie

Namens de indieners licht *Annick De Ridder* het voorstel van resolutie toe. Zij benadrukt dat er in de 21ste eeuw een nieuwe visie groeit op mobiliteit. Er ontstaan nieuwe systemen die uitgaan van het gebruik van de wagen en niet van het bezit ervan. Het voorstel van resolutie wil het autodelen ondersteunen. Cambio, de huidige marktspeler, kan goede cijfers voorleggen.

De indieners willen werk maken van een Vlaams erkenningskader voor autodeelorganisaties. Ze willen kijken naar de toekomstige rol van Cambio, met een eventuele privatisering. Ze willen ook onderzoeken of een deel van het wagenpark van de Vlaamse overheid in deelsystemen kan worden ondergebracht. Ze willen van de mobiliteitsbegeleiders aandacht vragen voor autodelen bij de ondersteuning van de mobiliteitsplanning van gemeenten en vervoersregio's. Tot slot willen ze autodeelsystemen met elektrische voertuigen stimuleren. Dat alles moet goed gemonitord worden zodat verschillende vormen van mobiliteit beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

De hoorzitting van vorige week heeft echter tot bijkomende inzichten geleid. Daarom heeft de meerderheid een aantal amendementen ingediend, die ze toelicht (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 998/2, amendementen nr. 1 en 2).

1.2. Amendementen van de meerderheid

Amendement nr. 1 strekt ertoe in punt 1°, c), 1) te vervangen door wat volgt:

"1) het onderzoek van de integratie van hun diensten in multimodale apps, bijvoorbeeld zoals uitgewerkt binnen Mobility as a Service (MaaS);".

Amendement nr. 2 strekt ertoe punt 2° te vervangen door wat volgt:

"2° de wenselijkheid te onderzoeken van een privatisering van Cambio met het oog op:

- a) een objectieve en neutrale verwelcoming van alle mogelijke spelers in Vlaanderen;
 - b) een mogelijke versterking van de link tussen openbaar vervoer en autodelen in zijn algemeenheid;
- mede op basis van de waardevolle kennis die de participatie in Cambio de overheid opgebracht heeft;"

Over de passage waarin Cambio werd vermeld in het oorspronkelijke voorstel van resolutie waren er wat verontruste reacties. Men kreeg de indruk dat het de bedoeling was Cambio volledig los te laten. Het is echter net de bedoeling om de link tussen openbaar vervoer en autodelen te benadrukken. Daarbij zou de regierol wel worden weggetrokken van bij De Lijn om het autodelen meer modusneutraal te organiseren.

¹ Zie verslag: *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 998/3.

2. Bespreking

2.1. Opmerkingen van Dirk de Kort

Dirk de Kort is tevreden met dit voorstel van resolutie. Uit recente studies blijkt dat, bij eenzelfde gebruik, het bezit van een wagen duurder is dan autodelen of -leasen. Omdat autodelers minder vaak de wagen nemen en bewuster omgaan met hun mobiliteitskeuze, wordt autodelen nog interessanter, zowel voor de portefeuille als voor het milieu. Hij is ervan overtuigd dat autodelen ook de parkeerdruk kan verlichten en het aandeel van de parkeerruimte in de publieke ruimte kan verminderen. Autodelen kan ook zorgen voor meer sociale cohesie. De inzet van elektrische wagens daarbij heeft nog een grotere impact op het milieu.

Dirk de Kort is ervan overtuigd dat het voorstel van resolutie zal leiden tot meer aandacht voor autodelen. Op basis van de situatie in Nederland kan men zeker zeggen dat er in Vlaanderen op dat vlak nog heel wat werk aan de winkel is.

2.2. Opmerkingen van Mathias De Clercq

Mathias De Clercq vindt het een interessant voorstel van resolutie. Gent is pionier met Cambio. De cijfers blijven er stijgen. Dat past in een maatschappelijke evolutie waarbij het gebruik van de auto belangrijker wordt dan het bezit ervan. Hij hoopt dat dit voorstel van resolutie kan bijgetreden worden door meerderheid en oppositie.

2.3. Opmerkingen van Joris Vandenbroucke

Joris Vandenbroucke vindt het een goede zaak dat men het autodelen wil aanmoedigen. De voordelen ervan zijn onmiskenbaar. In een stedelijke context is dat, in combinatie met het openbaar vervoer, een ideale manier om zich duurzaam te verplaatsen.

Het voorstel van resolutie werd ingediend door de meerderheid. De algemene inspiratie ervan is zeker goed. De tekst is echter onvoldoende ambitieus en bevat onvoldoende concrete aanbevelingen aan de regering. Daarom dient sp.a vanuit de oppositie maar met een constructieve ingesteldheid, drie amendementen in (*Parl. St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 998/2, amendementen nr. 3, 4 en 5). Hij hoopt dat de meerderheid die met open geest zal bekijken. Dan zal zijn fractie zich misschien achter dit voorstel van resolutie kunnen scharen.

2.3.1. Eerste amendement van sp.a

Het eerste amendement (amendement nr. 5) wil een langetermijnperspectief bieden. Het stelt voor om aan de Vlaamse Regering te vragen om, in het richtinggevende gedeelte van het Mobiliteitsplan Vlaanderen, dat momenteel wordt uitgewerkt, een prominente plaats te geven aan gedeelde mobiliteit en aan autodelen in het bijzonder. Het richtinggevende gedeelte van dat plan vormt de basis voor toekomstige mobiliteitsbeslissingen van de Vlaamse overheid en van de lokale overheden.

2.3.2. Tweede amendement van sp.a

Het tweede amendement (amendement nr. 3) strekt ertoe punt 3° te vervangen door wat volgt:

“3° binnen de Vlaamse overheid een of meerdere entiteiten aan te duiden voor het organiseren van een proefproject waarbij hun wagenpark wordt ingebracht in een deelsysteem en dit verder te koppelen aan de vergroening van dat wagenpark;”.

In de mobiliteitsbrief van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, daterend van juni 2014, wordt aangeraden aan de lokale besturen om hun wagenpark te delen met de eigen inwoners buiten de kantooruren. Zo kan een deel van de kosten gerecupereerd worden. Bovendien is de gemeente daarmee een trendsetter in duurzame mobiliteit. Voor het delen van haar autovloot met de inwoners kan een stad of gemeente samenwerken met een speler zoals Cambio.

De voorbije twee jaar heeft hij aan minister Liesbeth Homans al herhaaldelijk gevraagd naar soortgelijke initiatieven binnen de Vlaamse overheid². De minister heeft al onderzocht of autodelen mogelijk is met een deel van het wagenpark van de Vlaamse overheid. De verantwoording bevat een overzicht van de knelpunten die daarbij aan het licht gekomen zijn. Bij de entiteiten bestaat nogal veel weerstand omwille van een aantal praktische problemen. Hij heeft de minister aangeraden om die knelpunten met Cambio te bespreken. Dat is gebeurd op 13 februari 2015. De minister heeft hem toen laten weten dat het mogelijk is dat er alsnog een proefproject komt, maar dat er niet veel enthousiasme is bij de agentschappen en bij de departementen. Hij denkt dat men het voorstel van resolutie kan verbeteren door niet te vragen naar een onderzoek dat minister Homans al gedaan heeft, maar door wel te vragen om een agentschap of departement de opdracht te geven een proefproject uit te werken.

2.3.3. *Derde amendement van sp.a*

Het derde amendement (amendement nr. 4) van sp.a strekt ertoe een punt 7° toe te voegen, dat luidt als volgt:

“7° ervoor te zorgen dat de MOBIB-kaart toegang geeft tot alle vormen van gedeelde mobiliteit (autodelen, fietsdelen, taxi enzovoort).”.

Dat amendement sluit aan bij een idee dat in mei 2011 gelanceerd werd door minister Hilde Crevits. Joris Vandenbroucke heeft herhaaldelijk aan minister Ben Weyts gevraagd hoe het zit met de uitrol van de MOBIB-kaart en of die inderdaad gebruikt kan worden om vlot te switchen tussen bus, tram en deelwagens. In januari 2016 heeft de minister geantwoord dat er op dat vlak weinig vooruitgang is geboekt³. Het kunnen switchen tussen verschillende duurzame vervoersmodi met een kaart, past nochtans perfect in het concept van de combimobiliteit. Bij de aankondiging van de uitrol van de voorstadsnetten in Gent en Antwerpen heeft de minister trouwens gezegd dat hij samen met de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen onderzoekt of een dergelijke kaart kan gemaakt worden.

Met die drie amendementen kan het voorstel van resolutie iets concreter en ambitieuzer worden. De amendementen zijn gebaseerd op ideeën die de Vlaamse ministers in deze en vorige regeerperiode zelf al gelanceerd hebben.

2.4. Opmerkingen van Björn Rzoska

Björn Rzoska denkt dat het na de hoorzittingen duidelijk is dat een dergelijk voorstel van resolutie nodig is. Dat kan het creëren van een kader voor het autodelen dichterbij brengen. Zo kan men het de lokale besturen ook gemakkelijker maken om af te wegen hoe ze een en ander in elkaar moeten passen.

Zijn fractie heeft het voorstel van resolutie van de meerderheid met een open geest bekeken. Ze is bereid om het te steunen.

² *Schriftelijke vragen* VI.Parl. 2015-16, nr. 270, aan minister Homans; *Vragen om uitleg* VI.Parl. 2014-15, nr. 2713; *Schriftelijke vragen* VI.Parl. 2014-15, nr. 708, aan minister Homans; *Vragen om uitleg* VI.Parl. 2014-15, nr. 1075.

³ *Schriftelijke vragen* VI.Parl. 2015-16, nr. 519, aan minister Weyts.

Tijdens de hoorzitting hebben de commissieleden goed geluisterd naar de sprekers. De meerderheid heeft dan ook een aantal amendementen ingediend. Ook daarvoor is een kamerbrede steun wenselijk. Autodelen zal namelijk een van de middelen zijn om de mobiliteit anders te organiseren.

Björn Rzoska hoopt ook dat de leden van de meerderheid de amendementen van Joris Vandenbroucke in overweging zullen nemen. Die bouwen trouwens voort op ideeën van Vlaamse ministers. Dat kwam ook aan bod tijdens de hoorzitting van vorige week.

2.5. Opmerkingen van Annick De Ridder

Annick De Ridder zegt dat de meerderheid het belang inziet van het laatste amendement van Joris Vandenbroucke. In de toekomst moet men evolueren naar een enkele drager, met waar mogelijk eengemaakte tarieven. Ze denkt wel dat de drager van de toekomst een app zal zijn. Tegen 2019 zal de MOBIB-kaart wellicht al achterhaald zijn. Ze hoopt dat men het project ReTiBo (Registratie, Ticketing en Boordcomputer), en een goed functionerende MOBIB-kaart, zo snel mogelijk zal kunnen realiseren. Dat heeft al lang genoeg geduurd. In de toekomst kan men dan evolueren naar een eenvormige drager.

Ze denkt dat het tweede amendement van sp.a eigenlijk overbodig is. Het voorstel van resolutie is voldoende duidelijk. De meerderheid vraagt niet naar een concreet proefproject. Ze vraagt wel duidelijk aan de Vlaamse overheid om delen van haar wagenpark in te zetten in een systeem van autodelen. In dat verband lijkt het haar logisch om binnen enkele maanden naar een stand van zaken te vragen.

Het eerste amendement heeft wel een meerwaarde voor Annick De Ridder. De meerderheid kan de vraag aan de regering steunen om autodelen en andere vormen van gedeelde mobiliteit een plaats te geven in het Mobiliteitsplan Vlaanderen.

3. Stemming over de amendementen

3.1. Amendement nr. 5

Amendement nr. 5, voorgesteld door Joris Vandenbroucke, strekt ertoe een punt 8° toe te voegen, dat luidt als volgt:

“8° autodelen en bij uitbreiding alle vormen van gedeelde mobiliteit een voorname plaats te geven in het richtinggevend gedeelte van het Mobiliteitsplan Vlaanderen.”.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

3.2. Amendement nr. 4

Amendement nr. 4, voorgesteld door Joris Vandenbroucke, strekt ertoe een punt 7° toe te voegen, dat luidt als volgt:

“7° ervoor te zorgen dat de MOBIB-kaart toegang geeft tot alle vormen van gedeelde mobiliteit (autodelen, fietsdelen, taxi enzovoort);”.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2.

3.3. Amendement nr. 3

Amendement nr. 3, voorgesteld door Joris Vandenbroucke, strekt ertoe punt 3° te vervangen door wat volgt:

"3° binnen de Vlaamse overheid een of meerdere entiteiten aan te duiden voor het organiseren van een proefproject waarbij hun wagenpark wordt ingebracht in een deelsysteem en dit verder te koppelen aan de vergroening van dat wagenpark;"

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2.

3.4. Amendement nr. 1

Amendement nr. 1, voorgesteld door Annick De Ridder, Dirk de Kort, Marino Keulen, Lies Jans, Karin Brouwers en Paul Van Miert, strekt ertoe in punt 1°, c), 1) te vervangen door wat volgt:

"1) het onderzoek van de integratie van hun diensten in multimodale apps, bijvoorbeeld zoals uitgewerkt binnen Mobility as a Service (MaaS);"

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

3.5. Amendement nr. 2

Amendement nr. 2, voorgesteld door Annick De Ridder, Dirk de Kort, Marino Keulen, Lies Jans, Karin Brouwers en Paul Van Miert, strekt ertoe punt 2° te vervangen door wat volgt:

"2° de wenselijkheid te onderzoeken van een privatisering van Cambio met het oog op:
a) een objectieve en neutrale verwelkoming van alle mogelijke spelers in Vlaanderen;
b) een mogelijke versterking van de link tussen openbaar vervoer en autodelen in zijn algemeenheid;
mede op basis van de waardevolle kennis die de participatie in Cambio de overheid opgebracht heeft;"

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

4. Eindstemming

Het voorstel van resolutie betreffende het stimuleren van autodelen wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Lies JANS,
voorzitter

Björn RZOSKA,
verslaggever

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement vraagt de Vlaamse Regering om:

- 1° te onderzoeken of een Vlaams erkenningskader voor autodeelorganisaties kan zorgen voor een snellere groei van het deelautogebruik. Dit erkenningskader zorgt ervoor dat de autodeelorganisaties die erkend zijn niet meer bij alle afzonderlijke lokale besturen dossiers moeten indienen en dat er meer structuur en duidelijkheid is voor lokale besturen. Het erkenningskader omvat minstens:
 - a) algemene criteria om erkend te worden als autodeelbedrijf;
 - b) een classificatie van verschillende autodeelvormen met duidelijke criteria per type deelwagen;
 - c) verplichtingen voor de autodeelorganisaties ten aanzien van:
 - 1) het onderzoek van de integratie van hun diensten in multimodale apps, bijvoorbeeld zoals uitgewerkt binnen Mobility as a Service (MaaS);
 - 2) een versoepelde toegang voor gebruikers die elders lid zijn;
 - 3) bepaalde (gebruikers)data die jaarlijks aan de overheid worden bezorgd;
- 2° de wenselijkheid te onderzoeken van een privatisering van Cambio met het oog op:
 - a) een objectieve en neutrale verwelkoming van alle mogelijke spelers in Vlaanderen;
 - b) een mogelijke versterking van de link tussen openbaar vervoer en autodelen in zijn algemeenheid;mede op basis van de waardevolle kennis die de participatie in Cambio de overheid opgebracht heeft;
- 3° te onderzoeken welk deel van het wagenpark van de Vlaamse overheid en de agentschappen kunnen worden ingebracht in deelsystemen en dit verder te koppelen aan de vergroening van dat wagenpark;
- 4° van de mobiliteitsbegeleiders aandacht te vragen voor autodelen bij de ondersteuning van de mobiliteitsplanning van gemeenten en vervoersregio's;
- 5° autodeelsystemen met elektrische voertuigen te stimuleren. Deze systemen hebben immers het bijkomende voordeel dat de deelauto's bijdragen aan de netstabiliteit en de elektriciteitsbevoorrading met behulp van hun batterij;
- 6° alle evoluties inzake zelfrijdende wagens en autodelen op de voet te monitoren zodat onderzocht kan worden waar beide vormen van de mobiliteit van de toekomst elkaar kunnen versterken zodat hier optimaal op ingespeeld kan worden in Vlaanderen;
- 7° autodelen en bij uitbreiding alle vormen van gedeelde mobiliteit een voorname plaats te geven in het richtinggevende gedeelte van het Mobiliteitsplan Vlaanderen.